

ПЕРСПЕКТИВИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ У КРАСНОКУТСЬКОМУ РАЙОНІ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Раїна Д.О.

Науковий керівник – Бурак О.М., канд. екон. наук, доцент

Децентралізація – це передача значних повноважень та бюджетів від державних органів органам місцевого самоврядування, тобто об'єднаним територіальним громадам (тут і далі ОТГ), задля створення комфортного та безпечного середовища для життя людей в країні.

В Україні процес децентралізації розпочато 2014 року з прийняттям Концепції реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади від 01.04.2014 № 333-р, Законів України від 17.06.2014 «Про співробітництво територіальних громад», від 05.02.2015 «Про добровільне об'єднання територіальних громад» та змін до Бюджетного та Податкового кодексів щодо фінансової децентралізації.

Децентралізація може бути досягнута шляхом побудови ефективної системи влади на всіх рівнях (громада – район – область), передачею можливої кількості повноважень на найближчий до громадянина рівень – громади. А також створення умов для динамічного розвитку регіонів і надання якісних та доступних суспільних послуг громадянам.

Розгляд даного питання є актуальним як для Харківської області в цілому, в якій створено лише п'ять ОТГ (Мереф'янська, Роганська, Нововодолазька, Старосалтівська та Чкаловська), так і для Краснокутського району, адже саме цей район один із 17 в області, де не поки створено ОТГ.

За підтримки Швейцарсько-українського проекту «Підтримка децентралізації в Україні» DESPRO, за сприяння Краснокутської РДА та Центру розвитку місцевого самоврядування у Харківській області відбулося опитування жителів Краснокутського району щодо підтримки процесу об'єднання громад. За результатами опитування 68,57% жителів підтримують даний процес, а 31,43% – ні. Згідно з опитування стали зрозумілими наступні причини непогодження громадян об'єднуватися в ОТГ: бракування об'єктивної інформації щодо процесу об'єднання, внаслідок чого серед громадян поширюється несприймання змін і побоювання ліквідації деяких освітніх та медичних закладів чи територіального відновлення органів, які надають адміністративні послуги.

Для Краснокутського району процес децентралізації необхідний в найближчий час, тому що це дасть району подальші перспективи розвитку в різних сферах життя людей.

Однією з найбільших переваг є здобуття ОТГ повноважень та ресурсів, зокрема зарахування до місцевого бюджету 60% податку на доходи фізичних осіб на власні повноваження.

Окрім того, на місцях повністю залишатимуться надходження від податків: єдиного, на прибуток підприємств і фінансових установ комунальної власності та податку на майно (нерухомість, земля, транспорт).

Громада матиме прямі міжбюджетні відносини з державним бюджетом, які зараз мають лише обласний та районний бюджети. Для виконання делегованих державою повноважень Краснокутській ОТГ нададуть відповідні трансферти: дотації, освітню та медичну субвенцію із Державного бюджету. Тобто у підпорядкуванні ОТГ будуть всі дошкільні та загальноосвітні заклади, медичні ФАП у селах, будинки культури та інші заклади.

Також органам місцевого самоврядування буде надано право самостійно вирішувати питання щодо інфраструктури території, визначати містобудівну політику території, що призведе до покращення стану благоустрою району. Також громада дістане право розпоряджатися земельними ділянками за межами населених пунктів, які їй належать.

ОТГ, окрім підвищення власних фінансових можливостей, у результаті децентралізації матиме й інші можливості та права на забезпечення економічного розвитку. Вони зможуть здійснювати зовнішні запозичення, самостійно обирати установи з обслуговування коштів місцевого бюджету відносно розвитку та власних надходжень бюджетних установ.

Органам місцевого самоврядування буде надано дієвий інструмент наведення порядку на підлеглий території – муніципальна варта – структура, яка буде стежити за дотриманням правопорядку, опікуватись питаннями благоустрою, незаконних сміттєзвалищ та місць для паркування в Краснокутському районі.

Децентралізація дасть поштовх для повноцінного розвитку громад, можливість поліпшити рівень життя в кожному населеному пункті Краснокутщини.